

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 27 Mayıs 2021

Sayı: 3217.1

46143

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat Kurum tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Ednan ERSLAN
İzmir Milletvekili

Yok olması binlerce yıl süren nükleer atıklar günümüz dünyasının en büyük çevre sorunları arasındadır. Bununla birlikte yaşamı tehdit eden temel bir sorun olarak gelecek nesilleri de etkileyecektir.

26 Nisan 1986 tarihinde yaşanan bugüne kadar meydana gelmiş en büyük nükleer kazalardan biri olan Çernobil, nükleer atıkların çevre ve insan sağlığı, sürdürülebilir yaşam için taşıdığı tehlikeyi bütün açıklığı ile göstermiştir. Karadeniz bölgemizde Çernobil kazası sonrasında yoğun olmak üzere artan kanser vakaları tehlikenin derinliğini, yarattığı toplumsal travmayı gözler önüne sermiştir.

İzmir Gaziemir Emrez Mahallesi Sakarya mevkiinde eski bir akü fabrikasının 70 dönümlük arazisinde 200 tona yakın radyoaktif atık olduğu yapılan şikâyetler üzerine Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK) tarafından 2007 yılında tespit edilmiştir. Aradan geçen 14 yıla karşın konuyla ilgili hiç bir çözüm getirilememiştir. Atıklar halen yağmur suları, rüzgâr ve diğer atmosfer etkilerine açık olarak tehlike saçmaya devam etmektedir. Sadece nükleer santrallerde açığa çıkan uranyumun ayrışması sonucu oluşan Europium 152-154 izotopu tüm İzmir'i tehdit etmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Gaziemir'de tespit edilen nükleer atığın sadece nükleer santrallerde açığa çıkan uranyumun ayrışması sonucu oluşan ve ülkeye girişi yasak olan Europium 152-154 izotoplarını içerdiği iddiası doğru mudur? Doğru ise bu atığın kaynağı konusunda bir çalışma yapılmış mıdır?
- 2- Bu atığın bertaraf edilmesi ve ilgili alanın temizlenmesi için 2007 yılından bugüne kadar neden somut bir adım atılmamıştır?
- 3- Bölgeden uzaklaştırılacak atık miktarı nedir? Nerede bertaraf edilecektir?
- 4- Alanda mevcut kirlilik ve etkilerine yönelik izleme ve ölçümler düzenli olarak gerçekleştirilmekte midir?
- 5- Bölgede sağlık taraması ve izleme çalışması yapılmış mıdır?
- 6- Sürecin sorumluları hakkında yürütülen hukuki süreç ve çalışmalar nelerdir?

- 7- İnsan ve çevre sağlığı için tehlike oluşturan, geri dönüşü mümkün olmayan zararlara yol açabilecek atığın bertaraf edilmesi ilgili alanın temizlenmesi için bundan sonra ki planlama nedir? Çalışma takvimi ve bu iş için ayrılan bütçe nedir?
- 8- Söz konusu atıkla ilgili olarak işletme sahiplerine kesilen ceza tutarı ve tarihi nedir? Bu ceza tahsil edilmiş midir? Tahsil edilmediyse bunun gerekçeleri nedir? Ne zaman tahsil edilecektir?
- 9- 2013 yılında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından radyoaktif cürufun tespiti teyit edilerek yer altı sularına karışmasından mütevellî sorunlara dikkat çekilmiştir. Bu saptama kapsamında Nükleer Düzenleme Kurumu ve ilgili kurumlarca bölgede yer altı suları üzerinde bir inceleme yapılmış mıdır? Yapılmadıysa insan ve çevre sağlığını doğrudan etkileyecek bu durumla ilgili ivedi olarak hangi çalışmalar yapılacaktır?
- 10-Gaziemir'de faaliyet gösteren kurşun fabrikasının ortakları tarafından İzmir İli sınırları içerisinde açılan aynı mahiyette firma var mıdır? Hangi ilçede faaliyet göstermektedir? Gaziemir örneği dikkate alınarak yeni çevre sorunlarına yol açılmaması için hangi önlemler alınmaktadır?